

Amharic Translation

የ2018 የአለም ቴአትር ቀን የሁለቱ አሜሪካዎች መልዕክት

ሳቢና በርማን ከሜክሲኮ

ደራሲ፣ ጸሐፊተውኔት እና ጋዜጠኛ

የጥንቱ ሰው የሚበሩትን ወፎች ለመጣል ሽቅብ ድንጋይ ይወረውራል። ድንገት ከየት መጣ ሳይባል የሰማይ ስባሪ፣ ባለሁለት ኩምቢ ዝሆን እያንድም ወደ ሰው አቅጣጫ ያመራል። ደቃቃው እና ምስኪኑ የሰው ልጅ ብርክ ይይዘዋል። የሞት ሞቱን እንደ ዝሆኑ እያንድም እግራ አውጪኝ.....

ያንን በድንጋጤ እያንድም "ነፍስ ግቢ ነፍስ ውጪ" እያለ የፈረጠጠ ሰው በሴት እመስለዋለሁ። የሁላችንም መገኛ የሆነች ሴት! የሰው ዝርያ እንድንሆን ያስቻለችን ሴት! ያልሆነውን በምናቡ መሆን የሚችል ዝርያ!... ሌሎች ፍጥረታትን መወከል የሚችል ዝርያ! የሰው ልጅ!

እስቲ የጊዜ መቁጠሪያችንን አንድ አስር አመት ወይም መቶ አመት አልያም ደግሞ ሺህ አመት ወደ ኃላ እንዘውረው። የጥንቱ ሰው ሌሎችን እንዴት መሆን እንደሚችል በሚገባ ያውቅ ነበር። በጥልቁ ዋሻ ውስጥ አንጸባራቂ የአሳት ወጋገንን ከቦ በመቀመጥ፣ አራት ጎልማሶች የዝሆኑን ሚና ሲጫወቱ፣ ሶስት ሴቶች ወንዙን ይወክላሉ። ወንዶችም ሴቶችም ወፎች ይሆናሉ፣ ገመሬ ዝንጀሮዎች፣ ዛፎች እና ዳመና ሳይቀሩ የሰው ውክልና አላቸው። ሁሉም ለሰው የተፈጠሩ ናቸውና! የጥንቱ ሰው ሙሉ ጎሳ የማለዳውን አደን ቴአትራዊ በሆነ አቀራረብ ከውኆ ያለፈውን በድርጊት መዝገብ የዛሬዎቹን ሰዎች የዓይነታዊና ታዳሚ አድርጎናል። አይረሰው አስገራሚ ብልሃቱ ደግሞ የነገዱ ጠላት የሆነውን ግዙፍ ዝሆን ለማጥፋት መለኛ ዘዴ መፍጠሩ ነው።

ማንራት፣ ፋጨት እና ማጉረምረም በጊዜ ሂደት አፋዊ ቋንቋን የፈጠሩ የመጀመሪያው ቴአትር ደምጸ-ቀድ ቃላት ናቸው። ከድርጊት ተቀድተው መግባቢያ ቋንቋን የፈጠሩ ለን ተፈጥሯዊ ድምጾች። አፋዊ ቋንቋ ወደ ጽሁፋዊ ቋንቋ ሲቀየር ቴአትር ደግሞ የጸና ማህበረሰባዊ ስርዓት በመጨረሻም ሲኒማ ይሆናል። እዚህ ጋር ልብ ልንል የሚገባው ቁምነገር ግን በመኖር ሂደት

ውስጥ የተፈጠሩ የክዋኔ ቅርጾች በሙሉ እያንዳንዳቸው በተሸከሙት ዘር ውስጥ የቴአትር አሻራ አለባቸው። ቴአትር ቀላሉ የህይወት ውክልና ቅርጽ ነው። ብቸኛው ህያው የውክልና ቅርጽ የቴአትር ጥበብ ነው። ቴአትር ባልተወሰነበት ቀላል አቀራረብ በተከሰነ ቁጥር ሌላውን "በውክልና መሆን" ወደተሰኘው አስደናቂ የሰው ልጅ ችሎታ ጥግ ያደርሳል።

ዛሬ በዓለም ዙሪያ በሚቀርቡ ቴአትሮች ውስጥ የሰውን ልጅ አስደማሚ የክዋኔ አቅም ለማየት ታድለናል። ቴአትር ያለፈ ትዝታችንን ዛሬ እንደሆነ አድርጎ የሚያሳይ፣ ነጋችንን የሚሰራ፣ ለሰው ልጅ የተሻለ ነጻነት እና ደስታን የሚያጎናጽፍ የትውና ችሎታ ባለቤት ነው።

እኔ የምኖርበትን ዘመን ሳስብ የሚከተሉት ጥያቄዎች በውስጤ ይመላለሳሉ፡- መሆኑን የሰው ልጅ ሊዋጋቸው የሚገባው የዛሬዎቹ ዝሆኖች እነማን ናቸው? ዘመናዊ ጠላቶቹስ እነማን ናቸው? ቴአትር ከመዝናኛነት ባሻገር ሚናውን ለማሳደግ ምን ማድረግ አለበት?

እንደኔ አስተሳሰብ ከሁሉም የሚገዛፈው ዝሆን ልባችን መለያየቱ ነው። የሌሎች ሰብዓዊ ፍጡራንን ስሜት እና ፍላጎት የመረዳት አቅም አጥተናል። ለሰብዓዊነት መቆም፣ ለፍጥረታት ርህራሄ መለገስ ተስኖናል።

እንዴት ያለ ዝብርቅርቅ አለም ውስጥ ነው የምንኖረው? ለጊዜው ምስጋና ይግባና የሰው ልጅ ኢ-ሰብዓዊነት የመጨረሻው ወሰን የተፈጥሮን ባህርይ አዛብቶ አለምን ወደማትወጣው አዘቅት ውስጥ እየጨመራት ይገኛል። በተቃራኒው የቴአትር ዋና ተልዕኮው እንደ ጥንታዊው ሰው የሰውን ልጅ ከቀውስ አውጥቶ ከተፈጥሮ ጋር ማስታረቅ ነው።

ቴአትር ከስነ-ጽሁፍ እና ከሲኒማም በላይ የሰውን ልጅ ህልውና አጥብቆ ይፈልገዋል። ዛሬ ከምንኖርበት ስሌታዊ ምስቅልቅል ህይወት እና ማንነታችን ከተበረዘበት ሰው-ሰራሽ ኑሮ ቴአትር ሊያድነን ይገባል።

እስቲ ቆም ብለን እናስብ! አላስፈላጊ ቀረሻሽንዎቻችንም ከቴአትራችን ውስጥ እናስወግድ። ቴአትር ያለማንም ድጋፍ እርቃኑን ይቁም። ምክንያቱም ቴአትር ሰዋዊ ጥበብ በመሆኑ የማንክዳቸውን ተፈጥሯዊ እውነታዎች ያስታውሰናል። ሰዎች በጊዜ የተገደብን፣ ከስጋ እና ከአጥንት የተሰራን፣ ደረት የሸፈነው ልባችን መምታቱን የማያቆም አሁን ውስጥ ብቻ የምንኖር ሰዎች መሆናችንን ይነግረናል። ቴአትር!!!

ረጅም እድሜ ለቴአትር! ክብር ለጥንታዊው የሰው ልጅ ጥበብ! ዛሬን ለሚያስኖረን እጅግ አስደናቂው ጥበብ! ረጅም እድሜ ለቴአትር!

የሳቢና በርማን አጭር ግለ-ታሪክ

ሜክሲኮ ከተማ የተወለደችው ሳቢና በርማን በሀገሯ ከፍተኛ ከበሬታ እና እውቅና ካገኙ የኪነ-ጥበብ ሰዎች መካከል ሁነኛ ጸሐፊ እና ጋዜጠኛ ነች። በስፓኒሽ ቋንቋ ከሚቀኙ ጸሐፊ-ተውኔቶች መካከል በፊት አውራሪነት ትመደባለች።

ፖላንዳዊ ወላጆቹ እሷን ከመውለዳቸው አስቀድሞ የአይሁዶችን ጥቃት በመስጋት ሜክሲኮ ጥገኝነት ይጠይቃሉ። ሳቢና ከሁለት ወንድሞቿ እና ከእህቷ ጋር በመሆን ይህ ግጭት በቤተሰቧ እጣፈንታ ላይ ያሳደረውን አሉታዊ ተጽዕኖ ስታብሰለሰል ነው ያደገችው። እንደ ወሳኝ የህይወት ምዕራፏም ትመለከተዋለች። ለዚህም ይመስላል ብዙዎቹ የፈጠራ ስራዎቿ ብዝሃነት እና ተግዳሮቶቹ ላይ የሚያተኩሩት። የአጻጻፍ ስልቷ ስለቋንቋ ገደብ ብዙም አይጨነቅም። ለገጸባህርያቶቿ የጨዋታ ለዛን ማላበስ ሌላው የምትታወቅበት ባህሪዋ ነው።

ሳቢና የሜክሲኮ ብሔራዊ የጽህፈተ-ተውኔት ሽልማት(ፕሬሚየ ናሲዮናል ደ ድራማቲርጂያ ሁዋን ሩይዝ አላርኮን) የአራት ጊዜ አሸናፊ ስትሆን የብሔራዊ ጋዜጠኞች ሽልማትን(ፕሬሚየ ናሲዮናል ደ ፔሪዮዲዝዋ) ደግሞ ሁለት ጊዜ አሳክታለች። ድንበር ተሻጋሪ ቴአትሮቿ በካናዳ፣ በሰሜን አሜሪካ፣ ላቲን አሜሪካ እና አውሮፓ ለእይታ በቅተዋል። እኔ(ላ ሙሄር ኬ ቢዩሲኦ ኤን ኤል ኮራሳን ዴል ሙንዶ) የተሰኘው ረጅም ልቦለዱ በአስራአንድ ቋንቋዎች ተተርጉሞ በሰላሳ ሶስት ሀገሮች ታትሞ ተሰራጭቷል። ስፔን፣ ፊረንሳይ፣ ዩናይትድ ስቴትስ ኦፍ አሜሪካ እና እስራኤል ከመጽሐፉ አንባብያን መካከል ይጠቀሳሉ። ሳቢና በአሁኑ ወቅት በፊልም እና ቴሌቪዥን ኢንዱስትሪ ውስጥ በመስራት ላይ ትገኛለች።

ተርጓሚ - ምንያህል ተሾመ ቸሩ/ Translation : Menyahel Teshome Cheru

የቴአትር መምህር፣ ጸሐፊና ተዋናይ/ Lecturer, Theater Practitioner

ኢትዮጵያ/ Ethiopia